

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO
NR. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 57¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19¹, 22, 24¹ IR 36 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24² STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 9 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – EEĮ projektas), Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19¹, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas (toliau – EĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – GDĮ projektas, toliau kartu – Įstatymų projektai) parengti siekiant šių tikslų:

- nustatyti finansinio patikimumo sąlygas asmenims, siekiantiems gauti leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, gaminti elektros energiją, plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių;

- įgyvendinti 2023 m. birželio 19 d. Specialiųjų tyrimų tarnybos išvadoje Nr. 4-01-5098 pateiktą rekomendaciją dėl pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašų viešojo derinimo su suinteresuotomis šalimis procedūros;

- reglamentuoti elektros energijos skirstomųjų tinklų perkėlimo ar rekonstravimo išlaidų apmokėjimą;

- perduoti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba) įgaliojimus nustatyti asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas, taip pat tvirtinti energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus (šiuo metu šie įgaliojimai suteikti Energetikos ministerijai);

- įstatymo lygiu reglamentuoti Tarybos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų teisę duoti privalomuosius nurodymus asmenims dėl energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų vykdymo. Taip pat įstatymo lygiu numatyti, kad Taryba ar Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai atlieka ne tik energetikos įmonių reguliuojamos veiklos, bet ir energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus, ir, siekiant užtikrinti atliekamų patikrinimų efektyvumą, suteikti atitinkamas teises (pateikti į asmens patalpas, fiksuoti faktines aplinkybes, gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus ir kt.). Pažymėtina, kad vartotojų energetikos įrenginiai – elektros, šilumos, dujų, naftos produktų energetikos įrenginiai, skirti vartotojų poreikiams tenkinti. Energetikos įrenginiai nuosavybės teise gali priklausyti ne tik energetikos įmonėms, bet ir vartotojams, t. y. fiziniams ir juridiniams asmenims. Atsižvelgiant į tai, kad Tarybos atliekamų patikrinimų tikslas yra kaip įmanoma labiau užkirsti kelią situacijoms, kai gali būti pakenkta ne tik teisės aktų saugomoms vertybėms, bet ir išvengta pažeidimų, dėl kurių grėstų avarija, sutrikimas, kiltų grėsmė aplinkai, turtui, žmonių sveikatai ar gyvybei, tikslinga numatyti, kad atlikdama tokius patikrinimus Taryba turėtų teisę ir vienodas galimybes visų asmenų, dėl kurių energetikos įrenginių atliekami patikrinimai, atžvilgiu;

- atsižvelgiant į Tarybos pateiktus pasiūlymus, tobulinti įstatymu nustatytą Tarybos posėdžių tvarkos teisinį reglamentavimą (posėdžių organizavimą nuotoliniu būdu, Tarybos pirmininko nusišalinimo procedūrą, numatoma galimybė Tarybos valstybės tarnautojų sprendimus ginčyti ir ne teismo tvarka Taryboje);

- sudaryti lankstesnes galimybes Tarybai kartą per kalendorinių metų ketvirtį perskaičiuoti reguliuojamus gamtinių dujų, visuomeninio elektros energijos tiekimo ir centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų (toliau – SND) tarifus buitiniams vartotojams, kai skirtumas tarp į Tarybos

patvirtintuose tarifuose įtrauktų prognozuojamų energijos išteklių (produkto) įsigijimo kainų ir faktinių (ar likusiam reguliuojamų kainų laikotarpiui prognozuojamų) energijos išteklių įsigijimo kainų yra 20 procentų ar didesnis (įsigyjant elektros energiją – 40 procentų). Dėl ženklų svyravimų energijos išteklių rinkose tiek buitiniams vartotojams, tiek reguliuojamas paslaugas teikiantiems energijos tiekėjams gali būti naudinga dažniau kaip kas šešis mėnesius (teikiant SND – dažniau kaip kas 12 mėnesių) atlikti kainų perskaičiavimą, nes tai leistų išvengti situacijų, kai susidaro reikšmingi reguliuojamų sąnaudų nuokrypiai;

- suteikti galimybę reguliuojamoms dujų įmonėms, pvz., Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo operatoriui apsidrausti dėl valiutų kursų svyravimo, kadangi SGD laivo-saugyklos „Independence“ įsigijimas bus vykdomas JAV doleriais, o ne eurais.

EEĮ ir EĮ projektai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (toliau – NENS), kurioje numatyta, kad Lietuvoje yra siekiama vystyti išmanią ir darnią elektros energetikos sistemą. Pagal NENS 42.5.1 papunktį, siekiant minėtų tikslų, numatoma diegti išmaniąsias elektros energijos apskaitos sistemas ir išmaniuosius elektros energijos tinklus ir bendrą duomenų talpinimo ir keitimosi jais platformą arba kitus analogiškus sprendinius, remiantis gerosios pasaulinės patirties inovaciniais sprendimais, kartu užtikrinant šių sistemų ir tinklų kibernetinę saugą ir energetikos duomenų apsaugą. Vienas iš Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos tikslų – įgyvendinti atvirų duomenų politiką, atveriant centralizuotus Lietuvos viešojo sektoriaus institucijų tvarkomus duomenis, sudarant galimybę juos gauti patogiai, vienoje vietoje, vieno langelio principu. Lietuvoje nuo 2020 m. AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) sukūrė ir išvystė duomenų mainų platformą (angl. *Data Hub*), kuri sudaro sąlygas elektros energijos rinkos dalyviams saugiai ir patogiai keistis duomenimis, kurie yra reikalingi elektros energijos rinkos dalyvių gaunamoms ir teikiamoms paslaugoms. Šiuo metu duomenų mainų platforma naudojami elektros tiekimo mažmeninės rinkos dalyviai ir vartotojai, naudojant šią platformą vykdomi elektros energijos tiekėjo keitimo, apskaitos, sąskaitybos, sutarčių administravimo procesai. Vartotojai duomenų mainų platformos funkcionalumą gali pasiekti ESO savitarnoje, kurioje turi galimybę pateikti sutikimą ir nurodyti, kuriems konkrečioms tiekėjams pateikto sutikimo pagrindu vartotojai sutinka perduoti objekto ir detalius suvartojimo duomenis. Šiuo metu duomenų mainų platformoje yra valdomi visi pagrindiniai rinkos procesai, o elektros tiekėjai šia platforma naudojami kaip pagrindiniu įrankiu visoms operacijoms su klientų sutartimis atlikti. Duomenų mainų platforma užtikrina visas integracijas su tiekėjų naudojamomis verslo sistemomis, tai yra klientų valdymo, sąskaitybos, savitarnos sistemos. EEĮ projekte nustatomas privalomas naudojimasis platforma yra sąlyginis, t. y. nėra taikomas visiems rinkos dalyviams ir tinklų naudotojams (reikalavimas netaikomas Elektros energetikos įstatymo 57¹ straipsnio 8 dalyje nurodytiems asmenims). Asmenims, kuriems naudojimasis platforma yra privalomas, toks poreikis yra grindžiamas NENS nurodytais tikslais, t. y. užtikrinti, kad energijos duomenys būtų centralizuojami. Tam yra būtina, kad tam tikri asmenys naudotųsi platforma, arba teikti informaciją į (per) platformą. Toliau numatoma duomenų mainų platformos paslaugų ir funkcionalumų plėtra leis įtraukti vis daugiau suinteresuotų šalių ir neapsiribojant tik licencijuotais rinkos dalyviais, pavyzdžiui, įtraukti trečiąsias šalis (su energetiniu efektyvumu susijusias paslaugas teikiančius subjektus, pastatų valdytojus, elektromobilių tinklo valdytojus, kainų palyginimo sistemų kūrėjus, konsultantus ir kt.). Planuojama, kad ateityje šia platforma galės naudotis ir kitų energetikos sektorių (pavyzdžiui, centralizuoto šilumos tiekimo, gamtinių dujų tiekimo) rinkos dalyviai ir vartotojai. Šiame etape priimtas teisinis reguliavimas reglamentuotų energijos duomenų mainus centralizuotoje energijos duomenų platformoje tik elektros energetikos sektoriuje.

Projektu siekiama įgyvendinti NENS tikslus, centralizuojant energijos duomenų mainus per vieną centrinę duomenų sistemą, tokiu būdu efektyvinant energetikos veiklos vykdymą rinkos dalyviams, užtikrinant prieigą prie šių energijos duomenų kitiems asmenims (trečiosioms šalims), kuriems energijos duomenys yra būtini kuriant inovacijas ar energijos vartojimo efektyvumo sprendimus. Šiuo metu nėra teisinio pagrindo tokiai prieigai suteikti trečiosioms šalims. Atsižvelgiant

į tai, kad EEĮ projektu reguliuojami teisiniai santykiai, susiję su prieiga prie asmens duomenų, nustatomas platformos valdytojas, nustatoma energijos duomenų mainų tvarka per platformą, būtinas įstatymo lygmens pokytis, reglamentuojantis rinkos dalyvių ir platformos valdytojų teisinius santykius. Taip pat platformos rengimo ir eksploatavimo sąnaudos yra įtrauktinos į reguliuojamas kainas, todėl būtinas įstatyminis pagrindas tokiems veiksams atlikti.

Dėl išvardytų priežasčių atsirado poreikis reglamentuoti centralizuotus energijos duomenų mainus per platformos sistemą Lietuvos Respublikos teisės aktuose, taip formalizuojant platformos tikslą, valdymą ir naudojimo tvarką, užtikrinant nacionalinių energetikos sektoriaus strateginių dokumentų reikalavimų įgyvendinimą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (vadovas Karolis Švaikauskas, tel. +370 670 39 352, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt, patarėja Aušra Grėbliūnaitė, tel. +370 602 46 290, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt, patarėja Gintarė Palšauskaitė, tel. +370 602 47 294, el. p. gintare.palsauskaite@enmin.lt, patarėjas Edvinas Varkala, tel. +370 602 47397, el. p. edvinas.varkala@enmin.lt), Energetinio saugumo grupė (vadovas Dainius Bražiūnas, tel. +370 699 07 102, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt).

Pasiūlymus dėl Įstatymų projektų pateikė Taryba, ESO, AB „KN Energies“.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) 16 straipsnio 4³ dalyje nustatyta, kad leidimai tiesiai tiesioginę liniją, leidimai modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį ir energijos kaupimo įrenginį, kurio leistina generuoti galia yra mažesnė negu 6 MW, išduodami 36 mėnesių laikotarpiui.

Vadovaudamasi EEĮ 9 straipsnio 3 dalies 1 punktu ir 16 straipsnio 3 dalimi, Taryba vykdo leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, gaminti elektros energiją, plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių išdavimo funkciją. EEĮ 16 straipsnio 9 dalyje nustatyti reikalavimai asmenims, siekiantiems gauti leidimus gaminti elektros energiją ir leidimus generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių. EEĮ 16 straipsnio 15 dalyje nustatyti reikalavimai asmenims, siekiantiems gauti leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimus plėtoti energijos kaupimo pajėgumus. Minėtuose EEĮ straipsniuose asmenims nėra nustatyti reikalavimai, kad juridinių asmenų atžvilgiu negali būti pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fizinio asmens atžvilgiu negali būti pradėta fizinio asmens bankroto procedūra. Taip pat šiems asmenims nenustatytas reikalavimas dėl skolų neturėjimo viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui.

EEĮ 31 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad perdavimo sistemos operatorius užtikrina trečiųjų asmenų prieigą prie perdavimo tinklų, ją valdo ir pateikia paaiškinimus, kai tokia prieiga nesuteikiama. Tuo tikslu perdavimo sistemos operatorius Tarybos nustatytais sąlygomis parengia ir teikia Tarybai tvirtinti pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašą, taip pat jį paskelbia savo interneto svetainėje. Perdavimo sistemos operatoriumi nėra nustatyta pareigos šį aprašą derinti su Energetikos ministerija ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

EEĮ 39 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skirstomųjų tinklų operatorius užtikrina trečiųjų asmenų prieigą prie skirstomųjų tinklų, ją valdo ir pateikia paaiškinimus, kai tokia prieiga nesuteikiama. Tuo tikslu skirstomųjų tinklų operatorius Tarybos nustatytais sąlygomis parengia ir teikia Tarybai tvirtinti pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašą, taip pat jį skelbia savo interneto svetainėje. Skirstomųjų tinklų operatoriumi nėra nustatyta pareigos šį aprašą derinti su Energetikos ministerija ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“, numatytos šios priemonės:

(i) sukurti ir įdiegti elektros energijos vartotojų duomenų mainų su elektros energijos tiekėjais standartą, modifikuojant esamas informacinių technologijų sistemas (8.1.4.5 papunktis);

(ii) sukurti ir įdiegti bendrą duomenų kaupimo ir apsiikeitimo platformą (8.1.4.6 papunktis).

Rinkos modelis, orientuotas į tiekėją, buvo įteisintas 2020 m. gegužės 7 d. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymą (toliau – EEĮ pakeitimas). EEĮ pakeitimo 46 straipsnis (tiekėjo keitimo procesas) ir 61 straipsnis (vienos sutarties modelis buitiniams vartotojams) sudarė teisinės prielaidas sukurti ir įdiegti elektros energijos vartotojų duomenų mainų su elektros energijos tiekėjais standartą, modifikuojant esamas informacinių technologijų sistemas, ir centralizuoti energijos duomenų mainus energijos tiekimo segmente. Tokiu būdu nuo 2020 m. ESO pradėjo vystyti duomenų mainų platformą, siekdamas įgalinti mažmeninės rinkos procesus veikti efektyviai kuriant pridėtinę vertę galutinę paslaugą gaunančiam klientui.

Skirstomųjų tinklų operatoriaus vaidmuo tvarkant energijos duomenis yra grindžiamas ir Europos Sąjungos teisės nuostatomis. Įsigaliojus 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES, valstybės narės užtikrina, kad visoms reikalavimus atitinkančioms šalims aiškiomis ir lygiomis sąlygomis būtų suteikta nediskriminacinė prieiga prie duomenų, laikantis atitinkamų duomenų apsaugos taisyklių. Tose Europos Sąjungos valstybėse narėse, kuriose pagal minėtos direktyvos 19 straipsnį įdiegtos pažangiosios matavimo sistemos ir kuriose skirstymo sistemos operatoriai užsiima duomenų tvarkymu, 35 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytos atitikties programos turi apimti konkrečias priemones, padedančias išvengti reikalavimus atitinkančių šalių diskriminavimo, susijusio su prieiga prie duomenų, kaip numatyta 23 straipsnyje. Jei skirstymo sistemos operatoriams netaikomos Direktyvos (ES) 2019/944 35 straipsnio 1, 2 ar 3 dalies nuostatos, valstybės narės imasi visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad vertikalios integracijos įmonės, vykdydamos savo tiekimo veiklą, neturėtų privilegijuotos prieigos prie duomenų (Direktyvos (ES) 2019/944 34 straipsnis).

Be kita ko, 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos 57 straipsnyje įtvirtinama perdavimo sistemų operatorių ir skirstymo sistemų operatorių bendradarbiavimo pareiga, pagal kurią:

1. Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai bendradarbiauja tarpusavyje savo tinklų planavimo ir eksploatavimo klausimais. Visų pirma, skirstymo sistemų operatoriai ir perdavimo sistemų operatoriai keičiasi visa būtina informacija ir duomenimis apie gamybos įrenginių veikimą ir reguliavimą apkrova, kasdienį savo tinklų veikimą ir investicijų į tinklus planavimą ilguoju laikotarpiu, siekdami užtikrinti, kad jų tinklai būtų ekonomiškai, saugiai ir patikimai plėtojami bei eksploatuojami.

2. Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai bendradarbiauja tarpusavyje siekdami užtikrinti koordinuotą prieigą prie išteklių – paskirstytosios elektros energijos gamybos, elektros energijos kaupimo ar reguliavimo apkrova, kuri gali būti konkrečiai naudinga ir skirstymo sistemos operatoriams ir perdavimo sistemos operatoriams.

EEĮ projekte numatyta, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas, nustatydamas naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką, privalo vadovautis efektyvios duomenų prieigos, taip pat asmens duomenų apsaugos ir duomenų saugumo principais. Platformos valdytojo rengiamoje ir su Taryba derinamoje Naudojimosi platforma tvarkoje nustatomos atitinkamos priemonės ir procesai, užtikrinantys saugią prieigą prie energijos duomenų. Iki šiol rinkoje vykę decentralizuoti duomenų mainai tarp rinkos dalyvių neatitiko šiuolaikinių skaitmeninės ir verslo saugos standartų. Rinkoje nebuvo apibrėžti aiškūs vaidmenys ir atsakomybės diegiant, taikant ir valdant šias rizikų valdymo priemones centralizuotai.

Šiuo metu galiojančiose EEĮ ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – EĮ) nuostatose numatyta, kad vartotojo, gamintojo ar kito asmens pageidaujami rekonstruoti ar perkelti energetikos įmonei priklausančios energetikos objektai, kliudantys statinių statybai ar dėl kitų priežasčių, yra rekonstruojami ar perkeliama vartotojo, gamintojo ar kito asmens ir energetikos

įmonės susitarimu teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis. Vartotojas, gamintojas ar kitas asmuo, kurio prašymu energetikos objektas yra rekonstruojamas ar perkliamas, apmoka energetikos objekto rekonstravimo ar perkėlimo išlaidas (EĮ 15 straipsnio 4 dalis). Tuo atveju, kai asmuo pageidauja rekonstruoti ar perkelti skirstomųjų tinklų operatoriui priklausančias anksčiau kaip prieš 20 metų įrengtas 0,4–10 kV įtampos elektros oro linijas ir (ar) oro kabelių linijas, išskyrus transformatorių pastotes, transformatorines, skirstomuosius punktus, kliudančias statinių statybai ar dėl kitų priežasčių, šis asmuo apmoka skirstomųjų tinklų operatoriui 50 procentų visų operatoriaus išlaidų, patirtų rekonstruojant ar perkliant šiuos objektus (EEĮ 75 straipsnio 10 dalis).

Taryba, vadovaudamasi EĮ 8 straipsnio 11 dalies 22 ir 24 punktais, nustatyta tvarka kontroliuoja energetikos objektų, energetikos įrenginių techninę saugą, eksploatavimą, energijos ir energijos išteklių gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo patikimumą ir vartojimo efektyvumą. Energetikos ministerijos nustatyta tvarka kontroliuoja energetikos įrenginių įrengimą. EĮ 8 straipsnio 11 dalies 23 punkte numatyta, kad Taryba tiria energetikos objektų, įrenginių avarijas ir darbo sutrikimus, dalyvauja tiriant nelaimingus atsitikimus darbe ir buityje, susijusius su energijos vartojimu, o, vadovaudamasi EĮ 8 straipsnio 11 dalies 21 punktu, Taryba išduoda energetikos įrenginių įrengimo ir eksploatavimo veiklos atestatus, juos keičia, sustabdo atestatų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina atestatų galiojimą ir kontroliuoja energetikos įrenginių įrengimo ir eksploatavimo reguliuojamąją veiklą. EĮ 6 straipsnio 14 punkte nustatyta, kad Energetikos ministerija nustato energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką. EĮ 6 straipsnio 16 punkte nustatyta, kad Energetikos ministerija nustato asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas. Elektros energetikos įstatymo 73 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

EĮ 8 straipsnio 11 dalies 20 punkte numatyta, kad Taryba atlieka energetikos įmonių veiklos patikrinimus, o 22 punkte numatyta, kad Taryba kontroliuoja energetikos objektų, energetikos įrenginių techninę saugą, eksploatavimą, energijos ir energijos išteklių gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo patikimumą ir vartojimo efektyvumą. Šiuo metu galiojančios EĮ redakcijos 24¹ straipsnyje reglamentuojama, kaip atliekami Tarybos vykdomi energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimai, kokias teises ir pareigas Tarybos darbuotojai turi patikrinimų metu, tikrinamų energetikos įmonių teisės ir pareigos, Tarybos darbuotojų, veiksmų, atliekamų patikrinimo metu, apskundimo tvarka ir kiti su patikrinimų atlikimu susiję klausimai.

EĮ 8 straipsnio 10 dalyje numatyta, kad Tarybos nutarimai priimami vardiniu balsavimu Tarybos posėdyje.

Tarybos narių nusišalinimo klausimas yra reglamentuotas EĮ 8 straipsnio 13 dalies 5 punkte, kuriame numatyta, kad Tarybos pirmininkas priima sprendimus dėl Tarybos nario nusišalinimo svarstant atitinkamus klausimus Tarybos posėdyje, bet Tarybos pirmininko nusišalinimo klausimas įstatymo lygiu nėra reglamentuotas. Tarybos pirmininko ir narių skyrimo procedūra yra vienoda, kaip tai numatyta EĮ 8 straipsnio 3 dalyje: Tarybos pirmininką ir keturis narius Respublikos Prezidento teikimu penkeriems metams skiria ir atleidžia Seimas, jų nusišalinimo procedūros reglamentuotos skirtingai.

EĮ 8 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad Taryba turi teisę visas arba dalį Tarybos funkcijų, nustatytų šio straipsnio 11 dalies 20 punkte, susijusių su energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, energijos ir energijos išteklių gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo patikimumo patikrinimais, 22 punkte, 23 punkte, išskyrus funkcijas, susijusias su energetikos objektų, įrenginių avarijų ir darbo sutrikimais, 24 punkte, pavesti vykdyti Tarybos valstybės tarnautojui.

EĮ 8 straipsnio 11 dalies 19 punkte numatyta, kad Taryba skiria EĮ 36 straipsnyje nustatytas sankcijas. EĮ 36 straipsnio 1 dalyje nurodyta, už kokius pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą, užtikrinant atitiktį teisės aktų nustatytoms reguliuojamosios veiklos sąlygoms, Taryba skiria baudas, ir nustatyti baudų dydžiai. Už EĮ 36 straipsnio 1 dalyje nustatytus pažeidimus baudų dydis siekia iki 10 procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, arba iki 10 procentų energetikos veiklą vykdančios įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais

iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas.

EEĮ 69 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad visuomeninę elektros energijos kainą ir tarifus nustato visuomeninis tiekėjas 6 kalendoriniams mėnesiams. Visuomeninio tiekėjo nustatytas visuomenines elektros energijos kainas ir tarifus tikrina Taryba Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

EĮ 19 straipsnyje 3 dalyje nustatyta, kad valstybės reguliuojamos kainos turi būti skelbiamos viešai ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jų taikymo pradžios, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip, ir taikomos nuo mėnesio pirmos dienos.

EĮ 19¹ straipsnio 3 dalies 2 punkte numatyta, kad Taryba per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo įregistravimo Taryboje dienos patvirtina energetikos įmonės pateiktą centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą, o Tarybos nustatytus pažeidimus energetikos įmonė turi pašalinti ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų. Energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 3 punkte numatyta, kad Tarybos patvirtintos centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos galioja 12 mėnesių nuo jų taikymo pradžios.

Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (toliau – GDĮ) 9 straipsnio 16 dalyje numatyta, kad gamtinių dujų tiekimo įmonės Tarybos nustatyta tvarka gali naudoti gamtinių dujų rinkos finansines priemones, kurios įskaičiuojamos į gamtinių dujų įmonių aptarnaujamų buitinių vartotojų tarifus. Tarybos nustatyta tvarka yra įvertinamos patirtos sąnaudos ir gauta nauda, atsirandanti dėl naudojimosi gamtinių dujų rinkos finansinėmis priemonėmis. Gamtinių dujų įmonės konkrečius tarifus pateikia tvirtinti Tarybai, kuri šiuos tarifus tikrina ir priima sprendimus dėl jų šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Tačiau šios nuostatos netaikomos reguliuojamoms dujų įmonėms, pvz., Klaipėdos SGD terminalo operatoriui.

GDĮ 9 straipsnio 16 dalyje numatyta, kad gamtinių dujų įmonės buitiniams vartotojams tarifus nustato kas pusę metų. Gamtinių dujų įmonės pateikia šiuos tarifus tvirtinti Tarybai, kuri šiuos tarifus tikrina ir patvirtina. Tarybos patvirtinti nauji tarifai buitiniams gamtinių dujų vartotojams Energetikos įstatymo nustatyta tvarka skelbiami viešai ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jų taikymo pradžios ir įsigalioja nuo sausio 1 dienos ir nuo liepos 1 dienos.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

EĮ projektas:

EĮ projekto 1 straipsnio 1–9 dalys – siūloma EĮ papildyti sąvokomis „centralizuota energijos duomenų platforma“, „energijos duomenys“ ir „privalomasis nurodymas“. Keičiama sąvokos „energetikos veikla“ apibrėžtis, nes elektros energijos paklausos telkimas yra leidimu reguliuojama energetikos veikla. EĮ siūloma papildyti, nes ateityje planuojama duomenų mainų platformos plėtra, galinti apimti ir kitų energetikos sektorių duomenų mainų centralizavimą, pvz., dujų ir kt., susijungimą su kitų rinkų analogiškų sistemų valdytojais, siekiant didinti rinkos konkurencingumą bei didesnę vertę galutiniams vartotojams, todėl tobulintinas EĮ, o atskirų energetikos sektorių duomenų mainus reglamentuotų atskirų energetikos sektorių veiklą reglamentuojantys įstatymai, visų pirma EEĮ. Taip pat tikslinamos sąvokų apibrėžtys, atsisakant jose vartojamo trumpinio *Taryba*.

EĮ projekto 3 straipsnis, 4 straipsnio 3 ir 6–8 dalys, 7 straipsnis – Tarybai siūloma perduoti funkciją nustatyti energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką, nustatyti asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas, tvirtinti energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus. Priėmus siūlomą pakeitimą bus užtikrintas Tarybos nepriklausomumas vykdant jai pavestas funkcijas bei efektyvesnis energetikos veiklos reguliavimas.

EĮ projekto 4 straipsnio 1 dalis – siūloma numatyti, kad Tarybos posėdžiai gali būti organizuojami ir nuotoliniu būdu, naudojantis saugia programine įranga, ir įstatyme įtvirtinti, kad Tarybos posėdžio eigai fiksuoti daromas garso įrašas, kuris yra Tarybos posėdžio protokolo dalis.

EĮ projekto 4 straipsnio 4–5 dalys – siūloma EĮ papildyti ir nustatyti kompetentingą subjektą – Tarybą, kuri būtų įgaliota derinti skirstomųjų tinklų operatoriaus, aptarnaujančio daugiau kaip 100 000 vartotojų, parengtą naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką bei

vertinti centralizuotos energijos duomenų platformos vystymo, priežiūros ir valdymo sąnaudų pagrįstumą nustatant elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą, nustatyti energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką, tvirtinti energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus, nustatyti asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas, nustatyta tvarka duoda privalomuosius nurodymus.

EĮ projekto 4 straipsnio 9 dalis – siekiant tinkamo, operatyvaus bei sklandaus Tarybos darbo organizavimo, projektu siūloma papildyti EĮ ir numatyti, kad Taryba priima sprendimus dėl Tarybos pirmininko nusišalinimo svarstant atitinkamus klausimus Tarybos posėdyje. Tokiu būdu bus suvienodintos Tarybos pirmininko ir narių, svarstant atitinkamus klausimus Tarybos posėdyje, nusišalinimo procedūros.

EĮ projekto 4 straipsnio 11 dalis – Tarybai siūloma suteikti teisę panaikinti ar pakeisti Tarybos valstybės tarnautojo priimtus teisėtus sprendimus, susijusius EĮ 8 straipsnio 12 dalyje nurodytų funkcijų, pavestų vykdyti Tarybos valstybės tarnautojui, vykdymu, kai tokių sprendimų vykdymas netikslingas dėl esminių pasikeitimų energetikos sektoriuje, dėl pasikeitusių teisės aktų arba pasikeitusios teisės aktų taikymo praktikos. Priėmus siūlomą pakeitimą bus supaprastintos administracinės procedūros.

EĮ projekto 5 straipsnis – EĮ 19 straipsnio 3 dalies pakeitimu siūloma nustatyti, kad jeigu SND kainos perskaičiuojamos dažniau kaip kas 12 mėnesių, tai jos skelbiamos ir taikomos pagal Energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 4 punkto nuostatas.

EĮ projekto 6 straipsnis – EĮ 19¹ straipsnio 3 dalies 2 punkto pakeitimu siūloma trumpinti nurodytą 15 kalendorinių dienų terminą, skirtą energetikos įmonei Tarybos nustatytiems pažeidimams pašalinti, numatant 5 darbo dienų terminą. Taip pat siūlytina papildyti Energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalį 4 punktu, kuriame siūloma numatyti galimybę peržiūrėti Tarybos patvirtintas SND kainas dažniau kaip kas 12 mėnesių. Atitinkamai energetikos įmonės, turinčios leidimą verstis mažmenine prekyba SND, atsižvelgdamos į pokyčius SND rinkoje, kai skirtumas tarp SND įsigijimo kainos, įtrauktos į Tarybos patvirtintą centralizuotai tiekiamų SND kainą, ir prognozuojamos einamųjų metų SND įsigijimo kainos yra 20 procentų ar didesnis, galės pasiūlyti Tarybai perskaičiuoti centralizuotai tiekiamų SND kainą. Taip pat siūloma numatyti, kad energetikos įmonėms nepateikus SND kainos apskaičiavimo pasiūlymo arba šiame pasiūlyme nustatyti trūkumai, kurių energetikos įmonė per 5 darbo dienas nepašalina, Taryba vienašališkai perskaičiuoja ir patvirtina centralizuotai tiekiamų SND kainą. Siūloma nustatyti, kad centralizuotai tiekiamų SND kaina gali būti perskaičiuojama kartą per kalendorinių metų ketvirtį.

Pažymėtina, kad *EĮ projekto 5 ir 6 straipsnių* tikslas – sudaryti lankstesnes galimybes Tarybai kartą per kalendorinių metų ketvirtį perskaičiuoti (energetikos įmonei nevykdant pareigos perskaičiuoti suteikti galimybę, Tarybai vienašališkai perskaičiuoti kainas) SND kainas buitiniams vartotojams. Atitinkamai siūloma nustatyti Tarybos diskrecijos teisę patvirtinti tvarką (įskaitant ir terminus), pagal kurią būtų perskaičiuojamos kainos ir tarifai. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad nustatyti pereinamosios nuostatos dėl EĮ 19¹ straipsnio 3 dalies 2 punkto pakeitimo nėra tikslinga, nes iki įstatymo pakeitimo įsigaliojimo dėl nedidelių apimčių kainų perskaičiavimo procedūros bus užbaigtos, o naujai pradėtos jau bus vykdomos pagal pakeisto įstatymo nuostatas.

EĮ projekto 8–9 straipsniai – siūloma numatyti, kad Taryba atlieka ne tik energetikos įmonių reguliuojamos veiklos, tačiau ir energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus. Be to, siūloma nustatyti, kad atliekant energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus, Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai turėtų tokias pačias teises, kaip ir atlikdami energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos patikrinimus. Siūloma papildyti ir detalizuoti Tarybos ir Tarybos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų teises (dėl neatlygintino informacijos gavimo; fotografijų, garso ir vaizdo įrašų darymo; asmens duomenų tvarkymo; privalomųjų nurodymų teikimo; žodinių ir rašytinių paaiškinimų iš tikrinamų gavimo; laikino dokumentų ar daiktų paėmimo ir kt.) atliekant patikrinimus.

Siūloma įstatymo lygiu reglamentuoti Tarybos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės

tarnautojų teisę duoti privalomuosius nurodymus asmenims dėl energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų vykdymo, privalomojo nurodymo davimo atvejus, numatant, kad detalią tvarką (privalomojo nurodymo turinį ir formą, privalomojo nurodymo surašymo, vykdymo tvarką bei kitas su privalomuoju nurodymu susijusias sąlygas) nustatytų Taryba. Siūloma numatyti, kad galės būti duodami dviejų rūšių privalomieji nurodymai: 1) kai dėl teisės aktų reikalavimų nesilaikymo kyla reali grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ar kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms, duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą; 2) kai nustatyti teisės aktų pažeidimai nekelia anksčiau numatytų grėsmių, duodamas privalomasis nurodymas per nustatytą terminą pašalinti teisės aktų pažeidimus. Jeigu duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą, privalomajame nurodyme Tarybos nustatyta tvarka nurodomos sąlygos ar priemonės, kurias įgyvendinus bus galima atnaujinti sustabdytą energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą.

Įstatymo projekte taip pat siūloma numatyti esminius privalomojo nurodymo apskundimo tvarkos Tarybai arba Regionų administraciniam teismui principus. Atsižvelgiant į tai, kad tokių skundų nagrinėjimo tvarka Taryboje, laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytų terminų, turės būti detalizuojama Tarybos tvirtinamuose teisės aktuose, skundai dėl privalomųjų nurodymų galėtų būti nagrinėjami Tarybos įgalioto Tarybos administracijos valstybės tarnautojo arba Tarybos, kaip kolegialios institucijos. Atsižvelgiant į tai, kad atitinkami skundai galėtų būti nagrinėjami ir Tarybos, kaip kolegialios institucijos, posėdyje, kuriam organizuoti yra būtinas kvorumas, ir tai, kad dėl objektyvių priežasčių (ligos, komandiruotės ir kt.) gali nesusidaryti kvorumas, 20 kalendorinių dienų terminas numatytas Viešojo administravimo įstatyme skundui išnagrinėti yra būtinas, įvertinus pirmiau nurodytus aspektus, susijusius su Tarybos posėdžių organizavimu bei kvorumo buvimu.

Priėmus šiuos pakeitimus būtų sudarytos geresnės sąlygos užtikrinti sklandžią ir efektyvią valstybinę energetikos priežiūrą bei kontrolę, atlikti nuoseklius ir išsamius reguliuojamosios veiklos, energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus.

Siūlomi pakeitimai dėl papildomų teisių suteikimo Tarybos įgaliotiems Tarybos administracijos valstybės tarnautojams, privalomųjų nurodymų surašymą reglamentuojančios nuostatos bei kiti pirmiau aptarti pakeitimai yra parengti išanalizavus jau galiojančius Lietuvos Respublikos įstatymus (Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymą, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymą ir kt.), kuriais yra reglamentuojamos kitų kontrolės ir priežiūros funkcijas vykdančių valstybės institucijų (Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos ir kt.) teisės ir pareigos patikrinimų metu.

EĮ projekto 10 straipsnis – atsižvelgiant į tai, kad Taryba, tirdama pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą ir už tai skirdama baudas, susiduria su situacijomis, kai duomenų apie energetikos įmonės pajamas, gautas praėjusiais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, nėra arba praėjusiais metais reguliuojamoji veikla energetikos įmonės nebuvo vykdoma, siūloma nustatyti, kad, kai Tarybai skiriant baudą energetikos įmonėms už pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą pagal EĮ 36 straipsnio 1 dalį, duomenų apie pajamas, gautas praėjusiais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, nėra arba praėjusiais metais reguliuojamoji veikla nebuvo vykdoma, vertinamos paskutinių Tarybos turimų finansinių metų vertikalios integracijos įmonės ir (ar) tinklų operatoriaus metinės pajamos, o kitą energetikos veiklą vykdančių įmonių – paskutinių Tarybos turimų finansinių metų metinės pajamos iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas.

EEĮ projektas:

EEĮ projekto 1 straipsnio 1 ir 2 dalys – siekiant teisinio aiškumo siūloma patikslinti EEĮ 16

straipsnio 4¹ dalies 2 punkto ir 4³ dalies nuostatas. EEĮ 16 straipsnio 4¹ dalies 2 punkte pakeisti nuorodą iš „4³ punkte“ į „4³ dalį“. EEĮ 16 straipsnio 4³ dalyje patikslinti ir nurodyti, kokiam konkrečiam leidimui turi būti nustatytas 36 mėnesių galiojimo laikotarpis.

EEĮ projekto 1 straipsnio 3–6 dalyse siūloma asmenims, siekiantiems gauti leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, gaminti elektros energiją, plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, numatyti papildomą reikalavimą, nustatantį, kad nurodyti leidimai gali būti išduoti, jeigu juridinio asmens atžvilgiu nėra pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fizinio asmens, atžvilgiu nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra.

Siekiant stabilaus ir tvaraus Lietuvos Respublikos elektros energetikos ir atsinaujinančių energijos išteklių sektorių vystymosi ateityje, siekiant, kad ūkio subjektai atsargiau ir atsakingiau planuotų savo finansinius išteklius tarp esamų ir naujai planuojamų veiklų energetikos sektoriuje, ir siekiant užtikrinti, kad viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos šių leidimų turėtojų būtų laiku sumokamos į viešuosius interesus atitinkančių paslaugų biudžetą, siūloma numatyti, kad leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, gaminti elektros energiją, plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių būtų išduodami tik tiems asmenims, kurie neturi skolų, viršijančių 10 000 eurų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, administruojamam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus. Didesnė nei 10 000 eurų įsiskolinimų suma rodo, kad ūkio subjektas galimai netinkamai planuoja ūkinę veiklą energetikos sektoriuje ir yra nepajėgus susidoroti su esamais ar būsimais finansiniais įsipareigojimais, todėl manytina, kad netinkamai vykdys leidimais reguliuojamą veiklą elektros energetikos sektoriuje. Pastebėtina, kad panaši praktika taikoma ir kituose energetikos sektoriuose. Pavyzdžiui, viršijus 10 000 eurų mokesčių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų ribą, nėra išduodami leidimai verstis prekyba nefasuotais naftos produktais (Energetikos įstatymo 24 straipsnio 4 dalis).

EEĮ projekto 1 straipsnio 7 dalis – siekiant teisinio aiškumo, siūloma patikslinti EEĮ 16 straipsnio 15¹ dalį, nes šioje dalyje pateikiamos nuorodos į pripažintus netekusiais galios EEĮ 16 straipsnio 15 dalies punktus (EEĮ 16 straipsnio 15 dalies 5 ir 7 punktai neteko galios pagal Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 14, 16, 17, 20¹, 21¹, 22, 31, 39, 48² ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2397).

Atsižvelgiant į tai, kad išduodant leidimą vykdyti nepriklausomo tiekimo veiklą taikomas licencijų išdavimo modelis „G“ („griežtas“) (Licencijavimo pagrindų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“), *EEĮ projekto 2 straipsnio 8 dalyje* siūloma patikslinti klaidingą nuorodą į EEĮ 16 straipsnio 1 dalies atitinkamus punktus.

EEĮ projekto 2 ir 3 straipsniai – pakeitimai atliekami atsižvelgiant į Išvadą, kad būtinas oficialus derinimas su Energetikos ministerija, atitinkamai siūloma nustatyti, kad perdavimo sistemos operatorius ir skirstomųjų tinklų operatoriai pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašus derina su Energetikos ministerija ir kitomis suinteresuotomis šalimis. Taip bus užtikrinama, kad pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašų nuostatos bus suderintos su galiojančiu teisiniu reglamentavimu.

EEĮ projekto 4 straipsnis:

1 dalis – nustatoma, tarp kurių elektros energetikos sektoriaus subjektų energijos duomenų mainai vykdomi centralizuotai per centralizuotą energijos duomenų platformą. Išimtis taikoma mažiesiems skirstomųjų tinklų operatoriams ir prie perdavimo tinklų prijungtiems tinklų naudotojams. Skirstomųjų tinklų operatorius ir perdavimo sistemos operatorius naudoja duomenų talpinimo ir keitimosi jais platformą keistis duomenimis, kiek to reikia teisės aktuose nustatytam bendradarbiavimui tarp operatorių užtikrinti:

2 dalis – reglamentuojama centralizuotos energijos duomenų platformos paskirtis ir nustatoma, kokiais energijos duomenimis mainomasi;

3 dalis – įtvirtinamas platformos vystytojas – skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, kuris atlieka platformos sukūrimą, priežiūrą ir valdymą.

Reglamentuojama pareiga derinti naudojimosi platforma tvarką su Taryba, taip pat numatoma pareiga šioje naudojimosi tvarkoje nustatyti energijos duomenų mainų sutarties sudarymo tvarką ir esmines sąlygas;

4 dalis – reglamentuojamos per centralizuotą energijos duomenų platformą teikiamos bazinės paslaugos, kurios apima:

- duomenų parsisiuntimą;
- duomenų perdavimą;
- duomenų kaupimą.

Šios paslaugos centralizuotos energijos duomenų platformos naudotojams teikiamos nemokamai.

5 dalis – numatoma galimybė teikti papildomas paslaugas ne rinkos dalyviams ar tinklų naudotojams, turintiems atitinkamus jų sutikimus. Tokia paslauga būtų mokama ir įkaini, kuris grindžiamas tiesioginėmis centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo patiriamomis, pagrįstomis sąnaudomis, susijusiomis su tokios paslaugos teikimu kitiems asmenims, nustatytų platformos valdytojas.

6 dalis – įtvirtinama pareiga informacija keistis per centralizuotą energijos duomenų platformą.

7 dalis – reglamentuojama suinteresuotų asmenų prieiga prie duomenų.

8 dalis – reglamentuojama vartotojo, gaminančio vartotojo ir aktyviojo vartotojo teisė gauti prieigą prie savo duomenų, taip pat žinoti, kokiems asmenims tokia prieiga yra suteikta.

9 dalis – nurodoma, kam nėra taikomi 3 straipsnio 6 dalyje nurodyti reikalavimai.

10 dalis – įtvirtinama pareiga užtikrinti kibernetinio saugumo ir asmens duomenų pakankamą apsaugą.

11 dalis – nustatoma, kad centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo ir naudotojo santykiai grindžiami sutartimi.

12 dalis – nurodoma, kam energijos duomenų mainų taisyklės nėra privalomos.

EEI projekto 5 straipsnis – EEI 69 straipsnio 8 dalies pakeitimu siūloma nustatyti, kad visuomeninę elektros energijos kainą ir tarifus visuomeninis tiekėjas galėtų nustatyti dažniau kaip kas 6 kalendorinius mėnesius, atsižvelgdamas į elektros energijos rinkos pokyčius, kai elektros energijos įsigijimo kaina, palyginti su kaina, įskaičiuota į visuomeninės elektros energijos kainos viršutinę ribą, kinta daugiau kaip 40 procentų. Taip pat siūloma nustatyti, kad jeigu pasikeitus kainai visuomeninis tiekėjas Tarybai nepateikia pasiūlymo perskaičiuoti visuomeninę elektros energijos kainą, Tarybai suteikiama teisė vienašališkai perskaičiuoti visuomeninę elektros energijos kainą.

Taip pat visuomeninė elektros energijos kaina gali būti perskaičiuojama kartą per kalendorinių metų ketvirtį pasikeitus kitoms visuomeninės elektros energijos kainos dedamosioms.

Pažymėtina, kad EEI projekto 5 straipsnio tikslas sudaryti lankstesnes galimybes Tarybai kartą per kalendorinių metų ketvirtį perskaičiuoti (tiekėjui nevykdant pareigos suteikti Tarybai galimybę vienašališkai perskaičiuoti kainas) visuomeninio elektros energijos tiekimo kainas. Dėl šios priežasties siūloma nustatyti Tarybos diskrecijos teisę patvirtinti tvarką (įskaitant ir terminus), pagal kurią būtų perskaičiuojama visuomeninio elektros energijos tiekimo kaina.

EEI projekto 6 straipsnis – siekiant suderinti EEI 73 straipsnio 2 dalies nuostatas su siūlomomis EI projekto 4 straipsnio 4 dalies nuostatomis, Tarybai siūloma tvirtinti energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus. Priėmus siūlomą pakeitimą bus užtikrintas Tarybos nepriklausomumas vykdant jai pavestas funkcijas ir efektyvesnis energetikos veiklos reguliavimas.

EEI projekto 7 straipsnis – siūloma įtvirtinti, kad tais atvejais, kai būtina rekonstruoti ar perkelti valstybinės reikšmės kelių juostoje arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje esančius skirstomuosius tinklus, juos rekonstruoja ar perkelia arba organizuoja tokių darbų atlikimą asmenys, kurie pageidauja rekonstruoti ar perkelti šiuos skirstomuosius tinklus, arba operatorius. Kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektą rengia, ir derina ir sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti šiuos skirstomuosius tinklus, o likusios rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudos dengiamos priklausomai nuo skirstomųjų tinklų įrengimo

laikotarpio, tai yra skirstomieji tinklai, kurių įrengimas baigtas ne daugiau kaip prieš 5 metus, skaičiuojant nuo EEĮ pakeitimo įsigaliojimo, rekonstruojami ar perkeliama asmens, pageidaujančio rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, lėšomis, o kiti skirstomieji tinklai, kurie įrengti daugiau kaip prieš 5 metus (pvz., prieš 6, 7 metus ir t. t.), rekonstruojami ar perkeliama skirstomųjų tinklų operatoriaus lėšomis. Atsižvelgiant į tai, kad kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projekto sąnaudas padengia asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti skirstomuosius tinklus, šis asmuo taip pat turės parengti projektą, projektinius sprendinius suderinti su skirstomųjų tinklų operatoriumi ir kitais trečiaisiais asmenimis.

Taip pat siūloma nustatyti, kad skirstomųjų tinklų rekonstravimą ar perkėlimą Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi, turės teisę organizuoti ir įgyvendinti (angl. *Fast track*) ir asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti šiuos skirstomuosius tinklus, nepriklausomai kada buvo įrengti skirstomieji tinklai. Atkreiptinas dėmesys, kad toks asmuo, suderinęs su skirstomųjų tinklų operatoriumi ir sudaręs įrenginių prijungimo paslaugos sutartį, turės padengti skirstomųjų tinklų įrengimo sąnaudas ir neįgis nuosavybės teisių į įrengtus elektros tinklus ir įrenginius, kuriuos neatlygintinai perduos naudotis skirstomųjų tinklų operatoriui. Siekiant užtikrinti ekonomiškumo principo įgyvendinimą, kai skirstomieji tinklai bus įrengti daugiau kaip prieš 5 metus, siūloma nustatyti papildomą sąlygą, kad asmuo įrengti ir organizuoti šių skirstomųjų tinklų operatoriaus tinklų įrengimo darbus galės tik tuo atveju, jeigu, asmeniui parengus kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektą, skirstomųjų tinklų operatorius nustatys, kad būsimos rekonstravimo ar perkėlimo išlaidos bus ne mažiau kaip 10 procentų mažesnės, nei apskaičiuotos skirstomųjų tinklų operatoriaus. Atitinkamai siūlomu teisiniu reguliavimu bus užtikrinama, kad rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudos neišaugtų pernelyg daug, nes jas apmokės skirstomųjų tinklų operatorius ir šio operatoriaus apmokėtos rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudos bus padengiamos visų elektros energijos vartotojų sąskaita.

Skirstomųjų tinklų įrengimo 5 metų atskaitos taško laikotarpis pasirinktas įvertinus 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013¹ 71 straipsnio nuostatą, pagal kurią Europos sąjungos investicijų fondų įnašas grąžinamas, jeigu per *penkerius metus* nuo galutinio mokėjimo paramos gavėjui nustatytą laikotarpį pasikeičia infrastruktūros objekto nuosavybės teisės, iš esmės pasikeičia veiksmo pobūdis, tikslai arba įgyvendinimo sąlygos ir kt.

EEĮ projekto nuostatos dėl skirstomųjų tinklų rekonstravimo ar perkėlimo būtų taikomos tik tiems skirstomiesiems tinklams, kurie būtų naujai įrengti po EEĮ projekto nuostatų įsigaliojimo.

Taip pat EEĮ projekto 7 straipsnio 5 dalyje nurodoma, kad tokios rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudos, kurias dengia skirstomųjų tinklų operatorius, pripažįstamos skirstomųjų tinklų operatoriaus tinklų plėtos išlaidomis ir Tarybos yra įvertinamos nustatant skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribas.

Priėmus šiuos pakeitimus AB „LTG Infra“ ir AB „Via Lietuva“ (buvusi AB Lietuvos automobilių kelių direkcija) lanksčiau suteiks prieigas tiesti elektros tinklus valstybinės reikšmės kelių juostoje arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje ir taip ESO sutaupys elektros energijos vartotojų investicijas, kadangi elektros tinklų tiesimo projektų įgyvendinimas bus paprastesnis, greitesnis ir ekonomiškescnis, mažiau reikės skirti lėšų kompensacijoms, mokamoms už naudojimąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės ir kito nekilnojamojo daikto servitutus. Taip pat vyks spartesnis infrastruktūros gerinimas, greitesnis ir pigesnis valstybinės reikšmės viešųjų kelių arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių kapitalinis remontas, rekonstravimas ar plėtra. Be kita ko, rekonstravus ar perkėlus skirstomuosius tinklus, jų dalys bus pakeistos į naujesnes ir kokybiškesnes. Tai ne tik prisidės prie saugumo, bet ir pratęs skirstomųjų tinklų eksploatavimo laiką.

Skaičiuojama, kad siūlomas teisinis reguliavimas darys nežymią įtaką persiuntimo tarifui – 0,0001 ct/kWh.

GDĮ projektas:

¹ kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtos fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtos fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

GDĮ projekto 1 straipsnio 1 dalis – GDĮ 9 straipsnio 4 dalį siūloma papildyti 5 punktu, kuris suteiktų galimybę gamtinių dujų įmonėms vykdant Lietuvos energetikos sistemai reikšmingus projektus ir valdant finansines rizikas naudotis rinkoje prieinamomis finansinėmis apsidraudimo priemonėmis.

GDĮ projekto 1 straipsnio 2 dalis – GDĮ 9 straipsnį siūloma papildyti 16² dalimi, kuri suteiktų galimybę gamtinių dujų įmonėms, atsižvelgdamos į pokyčius gamtinių dujų rinkoje, teikti Tarybai pasiūlymą perskaičiuoti gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams. Siūloma nustatyti, kad gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams gali būti perskaičiuojami kartą per kalendorinių metų ketvirtį. Tarybos patvirtinti nauji tarifai buitiniams gamtinių dujų vartotojams taikomi nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo priimtas Tarybos sprendimas dėl gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams patvirtinimo, pirmos dienos, jeigu Tarybos sprendime nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data. Taip pat siūloma, jeigu gamtinių dujų įmonės Tarybai nepateikia pasiūlymo perskaičiuoti gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, Taryba vienašališkai perskaičiuoja gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams.

Pažymėtina, kad GDĮ projekto 1 straipsnio 2 dalies tikslas sudaryti lankstesnes galimybes Tarybai kartą per kalendorinių metų ketvirtį perskaičiuoti (gamtinių dujų įmonei nevykdant pareigos, suteikti Tarybai galimybę vienašališkai perskaičiuoti tarifus) gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams. Dėl šios priežasties siūloma nustatyti Tarybos diskrecijos teisę patvirtinti tvarką (įskaitant ir terminus), pagal kurią būtų perskaičiuojami gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma. Pažymėtina, kad priėmus Įstatymų projektus bus sukuriamą nauda buitiniams vartotojams, nes bus suteikta galimybė greičiau reaguoti į mažėjančias energijos produktų kainas rinkose, kadangi šiais teisės aktų pakeitimais bus įteisinta galimybė dažniau negu kas 6 mėnesius perskaičiuoti reguliuojamus gamtinių dujų, visuomeninio elektros energijos tiekimo ir centralizuotai tiekiamų SND tarifus buitiniams vartotojams. Taip pat galimybė atlikti neeilinį kainų perskaičiavimą leistų išvengti situacijų, kai susidaro reikšmingi reguliuojamų sąnaudų nuokrypių ir buitinių vartotojų įsiskolinimų didėjimų už energetikos produktų tiekimą.

Elektros tinklų tiesimo projektų įgyvendinimas bus paprastesnis, greitesnis ir ekonomiškėsnis, mažiau reikės skirti valstybės lėšų kompensacijoms, mokamoms už naudojimąsi įstatymu ar sutartimi elektros tinklų operatorių naudai nustatytu žemės ir kito nekilnojamojo daikto servitutu, nes bus suteikta lankstesnė prieiga tiesti elektros tinklus valstybinės reikšmės kelių juostoje arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje. Taip pat vyks spartesnis infrastruktūros gerinimas, greitesnis ir pigesnis valstybinės reikšmės viešųjų kelių arba geležinkelio kelių ir jų įrenginių kapitalinis remontas, rekonstravimas ar plėtra. Elektros tinklų perkėlimo išlaidų paskirstymas tarp valstybinės infrastruktūros valdytojų atitinka teisinio proporcingumo principą, nes jų valdoma infrastruktūra naudojasi ir naudą patiria visi Lietuvos Respublikos gyventojai.

Centralizuotų energijos duomenų mainų per platformos sistemą paslauga aktuali subjektams, kurie vartotojo energijos duomenis galėtų panaudoti siekdami kurti naujas paslaugas ar priimti verslo sprendimus, grįstus realiais neautomatizuotų ar išmaniųjų apskaitos prietaisų energijos suvartojimo duomenimis. Atsivertų galimybės energijos duomenų panaudojimo plėtrai rinkoje, tai leistų efektyviau naudoti elektros energiją ir priimti sprendimus, kurie leistų sutaupyti. Naudojant diegiamas skaitmenizavimo priemones ir jas taikant centralizuotai, prieigą prie duomenų įgytų kiti rinkos dalyviai ir suinteresuoti asmenys, kas sudarytų sąlygas kurti naujas, inovatyvias paslaugas ir produktus. Platformos valdytojas turės teisinį pagrindą organizuoti centralizuotus energijos duomenų mainus ir sudaryti energijos duomenų mainų sutartis su platformos naudotojais. Nustatomas energijos duomenų mainų reglamentavimas sukuria teisinį aiškumą, t. y. įteisina platformą kaip energijos rinkos elementą, įtvirtina esmines energijos duomenų mainų taisykles, įgalina platformos valdytoją

nustatyti prieigos prie energijos duomenų sąlygas ir organizuoti prieigos procesus, įgalina trečiąsias šalis gauti prieigą prie energijos duomenų, kurių reikia kuriant energijos inovacijas, supaprastina energijos mainus tarp rinkos dalyvių, sumažina klaidų skaičių, nes atsiranda teisinis pagrindas skaitmenizuoti ir supaprastinti energijos duomenų mainus per centralizuotą platformą. Projekto kuriamas naudas ESO įvardijo kaštų naudų analizėje, kurią tvirtino Taryba. Svarbiausi elementai, kuriuos galima akcentuoti, tai bendras informacijos saugumas ir asmens duomenų apsaugos užtikrinimas ir rinkos procesų standartizavimas ir supaprastinimas.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įtvirtinus nuostatas, reglamentuojančias centralizuotos energijos duomenų platformos sukūrimą, veikimą, atsiras daugiau teisinio aiškumo, kiek tai susiję su energijos duomenų mainais elektros energetikos sektoriuje, aiškumo apie platformos funkcijas ir tikslus rinkoje. Tai suteiks daugiau galimybių tolimesnei platformos plėtrai, teisėms ir pareigoms sureguliuoti.

Naudojant diegiamas skaitmenizavimo priemones ir jas taikant centralizuotai, prieigą prie energijos duomenų įgytų kiti rinkos dalyviai ir suinteresuoti asmenys, kas sudarytų sąlygas kurti naujas, inovatyvias paslaugas ir produktus.

Ši paslauga aktuali subjektams, kurie vartotojo energijos duomenis galėtų panaudoti siekdami kurti naujas paslaugas ar priimti verslo sprendimus, grįstus realiais neautomatizuotų ar išmaniųjų apskaitos prietaisų suvartojimo duomenimis. Atsiveria galimybės energijos duomenų panaudojimo plėtrai rinkoje, tai leis efektyviau naudoti elektros energiją ir priimti sprendimus, kurie leistų sutaupyti.

Atkreiptinas dėmesys, kad ESO 2020 m. rugsėjo 4 d. raštu „Dėl projekto „Bendros duomenų talpinimo ir keitimosi jais platformos vystymas ir diegimas“ suderinimo“ pateikė Tarybai derinti investicijų projektą „Bendros duomenų talpinimo ir keitimosi jais platformos vystymas ir diegimas“ (toliau – Projektas). Taryba įvertino Projekto teikiamas ekonomines naudas ir 2020 m. lapkričio 20 d. pažymoje Nr. O5E-1057 nustatė, kad Projektas ataskaitiniu laikotarpiu elektros energijos skirstymo kainą vidutiniškai mažintų 0,0014 ct/kWh, arba 0,04 procento (nevertinant Projekto teikiamų ekonominių naudų, Projektas ataskaitiniu laikotarpiu skirstymo kainą vidutiniškai didintų 0,0120 ct/kWh arba 0,36 procento)². Taryba 2020 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. O3E-1264 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ investicijų projekto „Bendros duomenų talpinimo ir keitimosi jais platformos vystymas ir diegimas“ derinimo“ priėmė sprendimą derinti ESO pateiktą Projektą.

Tuo atveju, kai prieiga prie centralizuotos energijos duomenų platformos būtų mokama, platformos naudotojai mokėtų platformos valdytojui jo nustatytą įkainį, grindžiamą tiesioginėmis ir netiesioginėmis centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo patiriamomis sąnaudomis. Tokias sąnaudas sudarytų proporcingos konkrečiam funkcionalumui išskaičiuoti sistemos priežiūros, palaikymo, infrastruktūros palaikymo sąnaudos bei paslaugos aptarnavimo ir administravimo sąnaudos, kurias sudaro incidentų valdymas, naudotojų mokymai ir aptarnavimas bei kitos su paslaugos suteikimu susijusios sąnaudos.

Prieigos kainą trečiosioms šalims, preliminariumi vertinimu, sudarytų bazinis standartinės vienos užklausos įkainis – 0,10 euro, kurį sudaro vienkartinės techninės įrangos sąnaudos – 0,098 euro ir funkcionalumo priežiūra – 0,0014 euro.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymų projektus, nereikės priimti ar keisti kitų įstatymų.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos,

² https://www.regula.lt/SiteAssets/posedziai/2020-11-30/pazyma_eso_viesa.pdf.

Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

EĮ projekte įtvirtinamos naujos sąvokos (centralizuota energijos duomenų platforma, energijos duomenys, privalomasis nurodymas) suderintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Įstatymų projektų atitikimas Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės pakeisti:

- Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 7 d. nutarimu Nr. 829 „Dėl Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimą Nr. 1462 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“.

Taryba turės parengti:

- Energetikos, geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos, geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių patvirtinimo“, pakeitimo projektą;

- Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2011 m. liepos 29 d. nutarimo Nr. O3-235 „Dėl Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projektą;

- Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. sausio 15 d. Nr. O3-3 nutarimu „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“, pakeitimo projektą;

- energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos projektą;

- energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatų projektą;

- asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarkos ir sąlygų projektą.

Energetikos ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą;

Energetikos ministerija turės pripažinti netekusiais galios šiuos teisės aktus:

- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymą Nr. 1-274 „Dėl Asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklių patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymą Nr. 1-80 „Dėl Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymą Nr. 1-261 „Dėl Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Manytina, kad Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų neprireiks.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu konsultuotasi su elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriumi ir Taryba.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Centralizuota energijos duomenų platforma, energijos duomenys, valstybinės reikšmės kelių juosta, geležinkelio kelias, skirstomieji tinklai, privalomasis nurodymas.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
